Lobi shqiptar në Evropë, sfida kryesore e diasporës

Nikollë Shabani, kryetar i Shoqatës së Intelektualëve Kristiano-shqiptare "Kuvendi i Arbrit", tregon në një intervistë për gazetën "55" planet e të gjitha organizatave të diasporës tonë në Evropë, për formësimin e një lobi, i cili do të ndihmojë më fort në kryerjen e reformave në Shqipëri, si dhe në integrimin e saj në familjen euroatlantike

-Si do ta vlerësonit më një vështrim punën tuaj gjatë këtyre viteve në lobingun e shqiptarëve atje ku jetoni?

Dua si fillim të falenderoj redaksinë tuaj dhe punën që keni bërë, pasi mërgimtarët tanë e veçojnë në mënyrë të veçantë. E kemi parë nga shokë të ndryshëm dhe nga lëvizje, të cilat vijnë e dalin brenda dhe jashtë vendit dhe sjellin artikujt aktualë, por edhe pyesin, a ishte ky lajm tek "55" apo jo? Nga përshtypjet e mia gjatë aktivitetit tim në mërgim, mund të veçoj punën që kam bërë gjatë viteve '90. Me një angazhim të potencialit tim intelektual, kërkohej në diasporë dhe në veçanti në Gjermani, ku kemi pasur edhe q[illegible]në e Kosovës në egzil. Për mua ka qenë shumë kënaqësi të punoj në emigracion për çështjen kombëtare me vëllezërit korë përvojat dhe potencialin e tyre, ta shijoj në vijën kombëtare. Puna që u krijua në veçanti në Gjermani dhe Zvicër, ishtë shumë e veçantë, nga këndi i shoqatës së intelektualëve, në të cilin unë në fillim isha nënkryetar, kurse sot jam kryetar i shoqatës. Nga shoqata Kristiano-Shqiptare "Kuvendi i Arbërit", por edhe në shumë veprime të tjera që kemi pasur, jemi përpjekur sidomos në Gjermani të ndihmojmë potencialin e madh të mërgimtarëve të cilët kanë gjetur strehim dhe koherencë në shoqërinë e re që po krijojnë shqiptarët në trevat tona. Kemi dhënë një kontribut, nga kushtet ku kemi qenë në formë krejt vullnetare. Mund të jemi sidomos të kënaqur, pasi kemi marrë kohë nga koha jonë e lirë dhe kjo për të qenë të angazhuar në pozicionin tonë ku ishim. Gjermania ka qenë shumë e hapur, prandaj potenciali dhe puna jonë ka qenë shumë më e vështirë. Për ne, nuk ka qenë rasti i Zvicrës apo i Amerikës, ku shqiptarët janë shumë afër njëri-tjetrit. Për të shkuar në një aktivitet nga Shtutgarti në Mynshen e ditën pasardhëse të mbërrish në Këln, ishin shpenzime dhe shumë energji, por komuniteti ishte shumë i madh dhe ne arritëm të bëjmë shumë.

-Kontributi i diasporës për lirinë e Kosovës është i njohur. Nga këndvështrimi [illegible] e shqiptarëve të Gjermanisë?

Këto vështrime kanë shkuar paralel. Unë mund të flas edhe më lehtas nga këndi im, si një shqiptar që nuk është kufizuar asnjëherë në interesimin vetëm brenda një treve. Por gjithsesi, kam parë më shumë pellgun e Shkodrës deri në Ulqin. Kam parë gjithnjë me etje zhvillimet, paralelisht si në Kosovë, po ashtu edhe në Shqipëri. Ndryshimet dhe zhvillimet në Shqipëri, kanë qenë shumë të rëndësishme. Prej Shqipërisë, kam parë fort mirë edhe lëvizjet në Kosovë, pasi në shumë momente Shqipëria ka qenë tranziti i vetëm për andej kufirit. Të gjithë në mënyrë legale apo edhe ilegale, për të kaluar në Kosovë, apo edhe në treva të tjera të vendit, janë detyruar të kalojnë nga Shqipëria. Trazimet, ndryshimet apo edhe momentet e bukura, kanë ndikuar edhe janë përcjellë me emocion prej nesh. Në Shqipëri, të gjithë kemi gjetur mbështetje, si shpirtërore, po ashtu edhe të besimit. Në këtë këndvështrim emocional e shoh lidhjen time me Shqipërinë, pasi familja ime ka disa të afërm në rajonin e Shkodrës dhe ka qenë edhe fort shpirtërore lidhja ime me këtë rajon e më gjerë. Kjo rrugë, fort shpirtërore, u ndoq më pas edhe nga shqiptarët e Kosovës, të cilët filluan të lidhen me shqiptarët nga Shqipëria. [illegible] lidhje afërmandsh shumë të këndshëm mes njëri-tjetrit. Ju e dini se në çfarë krize kaloi Shqipëria, nga tronditja e '97-ës, e ne shqiptarët e diasporës e përcillnim me një gatishmëri dhe brengë shumë të madhe. Kudo ndër ne dëgjoje apelin për t'u ardhur në ndihmë vëllezërve tanë në vështirësi. Situatat qenë të rënda dhe kontributi ynë ishte i pranishëm në të gjitha format. Më pas erdhi eksodi i madh i shpërnguljes gjatë Luftës së Kosovës, stacionimi dhe qëndrimi në Shqipëri e gatishmëria që gjetën atje. Edhe në këto situata të vështira na ka brengosur kjo largësi. Ne ishim të shqetësuar e dëshironim fort se si shqiptarët të bashkohen dhe të mos kenë asnjë farë largimi, pasi në Shqipëri po na largoheshin edhe vetë interesat e shqiptarëve. Ishte një realitet i vështirë që kërkonte shumë mprehtësi, e që ne në mërgim nga vinte përballë sfidash shtesë. Në mërgim njeriu përballet me problemet e tij të përditshme, pasi ata që kanë ardhur në mërgim janë ballafaquar me shumë vështirësi, bile mjaft probleme ne nuk ua themi familjarëve tanë në Shqipëri ose Kosovë për të mos i rënduar më tej me hallet e tyre. Por mërgimtari që ka dalë jashtë shtëpisë së tij, ka parë shumë vështirësi dhe ka kaluar shumë pengesa. Po të shtosh në këtë panoramë edhe brengën e situatave politike jetësore dhe sociale, brenga jona sa më e madhe, gati 99 përqind, ka pasur të përhershëm merakun e kthimit në atdhe. Imagjinoni kundërshtinë e fortë, idenë e kthimit në vendin tënd, teksa ai po brehet e po shkatërrohet nga përplasja e rrymave të ndryshme politike dhe nga një qeverim i padrejtë.

-Në Shqipëri ndihet këto kohë një uri e ngutshme për ndyshime politike. A përcillet kjo nevojë edhe tek shqiptarët në Gjermani?

Shqiptarët në lande të ndryshme ku janë tubuar e kanë organizimet e tyre, si në Gjermani apo edhe Zvicër, e ndjejnë ma së forti këtë nevojë. Ju e kujtoni kohën kur ishte në pushtet Partia Demokratike. Unë di t'iu them diçka nga përjetimet dhe ditët e mia këtu. Sezoni i vitit '96 ka mbetur në kujtesën e të gjithë shqiptarëve në mërgim e ne kemi dëshirë të madhe që në Shqipëri të krijohet një klimë e tillë sigurie dhe bashkëjetese. Atëhere doli më qartë se kudo gjetkë bindja se ku ka ndryshime ka edhe përparime. Shqipëria ka shumë nevojë për ndryshime, por jo për etje e për grabitje. Le të flasim me shembuj. Në vitet e fundit një 40-përqindsh të tranzitit të kosovarëve e ka marrë Mali i Zi. Po pse ata nuk kaluan përmes Shqipërisë? Me siguri ka disa pengesa që dalin. Nuk them diçka të veçantë, po të kujtoj se nga Shqipëria nuk u ruajt me emigrimin e ri jashtë ajo formë organizative që trashëgoi e ruajti Kosova. Ajo e konsolidoi aktivitetin e saj në format partiake, ku partia më e madhe Lidhja Demokratike e Kosovës, me gjithë ato degë dhe me një strukturë të fortë të lobizmit të saj, ka dhënë një kontribut shumë të madh në zgjidhjen e problemeve të Kosovës. Këto forma mund të shfrytëzohen edhe nga shqiptarët e Shqipërisë, paçka se mungon inisiativa, kontakti apo edhe hapi i duhur në këtë drejtim, lëvizje që do të nxisnin ndryshimet e do të priteshin me kënaqësi. Assesi ndryshime të lirë. Al që pranon humbjen duhet të pranojë edhe fitoren. Kjo marrëveshje do të krijonte një klimë e cila nuk dëmton asnjë e që e çon përpara Shqipërinë.

-Opozita shqiptare ka qenë më e vëmendshme ndaj diasporës shqiptare, qoftë në vizita të ndryshme zyrtare, kam parasysh vizitat e liderit shqiptar Berisha. Organizata juaj, a ka pasur takime me eksponentët opozitës shqiptare këtu?

Përveç takimeve të freskëta të këtyre ditëve, kemi takime dhe me një respekt të veçantë konservojmë kujtimet me pjesën e djathtë të spektrit politik, me drejtues të Partisë Demokratike dhe në veçanti me ish-presidentin Berisha. Takimet e tij me diasporën në Amerikë, që ju e dini shumë mirë, ishte shumë i frytshëm. Vitin e kaluar kemi pasur për vizitë në Gjermani, deputetin Pjetër Arbnori, i cili mori pjesë në festat e flamurit dhe në festën e "Shën Kollit". Kaluam me të ditë shumë të bukura. Kemi takuar rreth 7-8 persona aktivë potencialë në Gjermani dhe di t'ju them se në çdo takim, përshëndetjen e sjella nga presidenti Berisha dhe presidenti Rugova, patën shumë brohoritje dhe një entuziazëm të madh në mars. Gjithkund na jepet një mesazh në takimet tona në Gjermani: kur do të na vizitojë përsëri Berisha. Dikur para festave të vitit të ri të 2004-ës, bëra një vizitë tek Berisha dhe i shpreha dëshirën e shokëve, komisionit dhe kryesisë dhe mora përgjigjen se do të na vizitojë me mundësinë më të parë që do t'i jepet. Edhe në takimin e ditëve të fundit bëmë një bisedë shumë interesante, sidomos për punën dhe për angazhimin politik që ai po mban përsipër. Të inicosh në këtë vend çdo ndryshim qoftë edhe të vogël është një punë shumë e madhe dhe jo më të iniciosh një ndryshim të atij kalibri. Biseda doli se me mundësinë më të parë do ta realizojë këtë vizitë këtë radhë. Por dëshira dhe mundësitë presin momentin e duhur [illegible]

Megjithatë, ne si bërthamë e nismës për krijimin e lobit shqiptar në Evropë "Këshilli i Arbërit", do jemi bashkë dhe besoj se do të ndihmojmë në afrimin e ndryshimeve në Shqipëri. Busull e aktiviteteve tona mbeten idealet kombëtare dhe shembujt e fundit që kemi marrë nga elitat politike të të gjithë botës, të cilat pas 11 shtatorit të 2001-it, u gjendën të gjithë bashkë për të përballuar sfidën e re të terrorizmit. Tani Shqipëria sërish ka përpara një sfidë të fortë e ne i bashkohemi çfarëdolloj nisme që shkon në të mirë të përballimit të saj. Kështu në planet tona të afërme janë një sërë takimesh me personalitete gjermane e zviceriane. Është detyra jonë që në vendet ku jetojmë dhe punojmë të krijojmë një pasqyrë më të qartë mbi situatën dhe lëvizjet që po ndodhin në Shqipëri. Janë angazhime që do të jenë më të dukshme e më të thekshme kur të formësohet lobi shqiptar në Evropë, por ne jemi si gjithmonë në aktivitet e nuk do të kursejmë potencialet tona në të mirë të atdheut e të gjitha trevave në Ballkan ku jetojnë shqiptarë.

"55"